

ODS posiluje svůj obraz v zahraničí

29.září 2005 Petr Víšek

Přesto, že je ODS poměrně mladou stranou, za dobu své existence si již stihla vybudovat silnou pozici v zahraničí a etablovat se na mezinárodní scéně. Strana má dnes ve většině evropských zemí kontakty se spřízněnými politickými stranami, organizacemi a think-tanky. Jsme členy významných evropských a mezinárodních organizací (například IDU, EDU, frakce ELS-ED a nově také členem Evropské asociace pro ekonomickou a hospodářskou podporu malých a středních podniků). Po vstupu do ELS-ED, nejsilnější frakce v Evropském parlamentu, a získání postu místopředsedy EP, je čerstvé zvolení Mirka Topolánka místopředsedou Mezinárodní demokratické unie dalším úspěchem ODS na mezinárodním poli a známkou respektu a uznání ze strany našich partnerů. V rámci těchto organizací se zaměřujeme zejména na spolupráci se zástupci střeoevropských států a nových členských zemí Evropské unie. V průběhu roku, ve spolupráci s našimi domácími i zahraničními partnery, organizujeme široké spektrum nejrůznějších odborných a vzdělávacích seminářů, konferencí, diskusních panelů či kulatých stolů, při kterých se setkávají politici ODS se svými protějšky v zahraničí. Recipročně na podobných akcích v zahraničí nechybí zástupci ODS, kteří prezentují naše stanoviska k diskutovaným tématům. Tyto společné aktivity přispívají k dalšímu prohlubování spolupráce s našimi evropskými partnery a k navazování nových spojení. Věříme, že aktivní politika ODS v zahraničí může být straně prospěšná nejen ve volebním roce, ale velmi důležitou roli může sehrát i v případě volebního vítězství.

Evropská unie čelí v těchto dnech širokému spektru výzev. ODS je přesvědčena, že každá demokratická politická strana, reprezentující zájmy určité skupiny obyvatelstva, se musí již ze své podstaty snažit hrát v těchto důležitých procesech aktivní roli a snažit se získat pro zájmy svého elektorátu co nejširší podporu. Jen tak, tj. ve spolupráci s ostatními evropskými středo-pravicovými stranami, máme šanci uplatnit naše názory a názory našich voličů na budoucí směřování a formát EU.

Další etapa spolupráce nových členských států EU

Po červencové návštěvě USA, kde se setkal s prezidentem Bushem a byl zvolen jedním z místopředsedů IDU, pokračoval předseda ODS v jeho zahraničně-politických aktivitách i v měsíci srpnu. V jeho závěru postupně navštívil Estonsko, Lotyšsko, Litvu a Polsko. Jedním z hlavních cílů této čtyřdenní cesty bylo podepsání dohod o vzájemné spolupráci a formalizování vztahů mezi ODS a partnerskými politickými stranami těchto zemí (Konzervativci v Litvě, Res Publica a Vlastenecký svaz v Estonsku, strana Nový čas a Lidová strana v Lotyšsku, Občanská platforma a strana Právo a spravedlnost v Polsku).

Předseda ODS si přeje těsnější spolupráci ČR s těmito státy, s nimiž nás spojují společné zájmy pramenící nejen ze společné komunistické minulosti a následného postkomunistického transformačního období, ale nyní především časově shodná integrace do euroatlantických struktur získáním členství v EU a NATO. Po dosažení těchto cílů se však podle Mirka Topolánka česká vláda přestala posilováním spolupráce s těmito státy dále zabývat. Tyto země jsou ale naším přirozeným partnerem a je třeba toho lépe využít jak v oblasti politické při prosazování českých národních zájmů, tak v oblasti ekonomické při prosazování zájmů českých podnikatelů. Co se týče pobaltských zemí,

samostatně jsou sice poměrně slabé, pokud je ale budeme brát dohromady, je jejich síla srovnatelná třeba právě s ČR. Spolupráce s nimi v rámci EU náš vliv zcela jistě jenom zvýší.

V zahraničně politické oblasti předseda ODS vyjádřil silnou podporu pobaltským zemím v otázce jejich hraničního uspořádání s Ruskem. Vyřešení této otázky zvýší bezpečnost celého regionu a přispěje ke zlepšení bilaterálních vztahů s Ruskem. Mirek Topolánek se shodl se svými politickými protějšky v pobaltských státech také na nutnosti pokračovat v rozšiřování EU o další země, které splní stanovené podmínky. V této souvislosti panovala shoda také v otázce integrace zemí západního Balkánu do EU. V rámci Evropské politiky sousedství je třeba aktivně podporovat rozvoj demokracie a lidských práv ve východoevropských státech jako Bělorusko, Ukrajina a Moldavsko.

Při setkáních s bývalými estonskými premiéry Juhanem Partsem a Martem Laarem, lotyšským předsedou vlády Aigarsem Kalvitisem a litevským exprezidentem Vitautasem Landsbergisem panovala shoda také na tom, že pouze liberalizace, pružnější pracovní trh, rychlejší odbourávání ochranných opatření a příznivější daňové podmínky povedou k lepší konkurenceschopnosti Unie, a to zejména vůči expandující čínské a indické ekonomice.

Z hospodářského hlediska jsou pobaltské země pro ČR jistě zajímavým partnerem vzhledem ke své poloze v severovýchodní části Evropy s vazbou na skandinávské trhy. České investice do pobaltských zemí jsou ale nízké a v loňském roce byl dokonce zaznamenán jejich pokles. Většina českých investorů často nemá od naší vlády ani dostatečné informace k aktuálním investičním příležitostem. Podle předsedy ODS by česká vláda měla systematicky vytvářet lepší podmínky pro export na tyto trhy. Navazování nových regionálních a komunálních kontaktů a uzavírání partnerství mezi českými městy a kraji s jejich zahraničními protějšky je bezpochyby jednou z cest, jak lze přispět k novým investicím českých podniků v těchto zemích.

Na závěr své cesty zavítal předseda ODS do Polska. Během své účasti na oslavách 25. výročí založení Solidarity v Gdaňsku vystoupil na konferenci ELS-ED s projevem „EU a role nových členských zemí“ a zúčastnil se kongresu nejsilnější polské pravicové strany Občanské platformy (PO). V jeho průběhu se setkal s mnoha dalšími významnými zahraničními hosty včetně bývalého premiéra Maďarska V. Orbána či předsedy ELS Wilfrieda Martense. Po skončení kongresu došlo k slavnostnímu podpisu dohody o vzájemné spolupráci mezi ODS a Občanskou platformou. Za polskou stranu dohodu podepsal předseda PO a favorit říjnových prezidentských voleb Donald Tusk.

ANO Evropské unii, NE federalismu

Hysterie, demagogie a strašení občanů v průběhu diskuse o evropské ústavě, jak je předváděla rozpadající se koalice, už dnes nejsou „pouze“ prostředkem politiky, ale staly se cílem samy o sobě. Občanská demokratická strana v této situaci nesmí dopustit, aby se stala laciným otloukánkem pro ty, jejichž hlavním argumentem pro členství v EU jsou dotace ze strukturálních fondů, a kteří neustále překrucují naše stanoviska, aby nás vecpali do předem ušité svěrací kazajky euroskeptiků. Současná vláda nemá dost sebevědomí, rozhledu a už vůbec ne upřímnosti k tomu, aby přiznala, že po ztroskotání evropské ústavy nemá žádnou alternativní vizi dalšího možného vývoje. Z tohoto důvodu

nám v těchto dnech není rovnocenným partnerem v diskusi o budoucnosti EU a jejím dalším směřování. Svoji neschopnost iniciovat jakékoliv domácí reformy se snaží vynahradit důrazem na svoji „proevropskou orientaci“. Tento demagogický přístup má za cíl postavit ODS, co se evropské agendy týče, na roveň komunistům a extremistickým stranám. Byla však od vzniku samostatného státu některá z demokraticky zvolených vlád „protievropská“?

Zde se vracíme k tématu „mrtvé“ evropské ústavy. Pro naše soupeře bylo a stále je toto téma poslední možností, z níž mohou vytlouci domácí politický kapitál a překrýt domácí témata evropskou agendou. ODS, na rozdíl od svých soupeřů, v této oblasti nepotřebuje získávat žádné politické body. ODS neměla ještě nikdy za dobu své existence v zahraničí tolik partnerských stran a organizací, jako má nyní. Dnes, po nedávném zamítnutí Evropské ústavy ve Francii a Holandsku, máme poprvé v historii jedinečnou šanci podílet se rovnocenně na tvorbě nové vize Evropské unie. Máme jedinečnou příležitost aktivně prosazovat takovou podobu Unie, která bude lépe odpovídat naší historické zkušenosti a hodnotovým prioritám. Dobře víme, že přílišná centralizace společenského modelu je vždy příležitostí pro většího a silnějšího prosadit vlastní vůli. ODS proto preferuje modely konsensuální, zdůrazňující aktivní zapojení občanů a občanských organizací a postupné snižování byrokracie spolu s přenášením odpovědnosti na komunální úroveň. Přejeme si také, aby staré členské země EU více naslouchaly novým členským zemím v otázkách ekonomických reforem. Liberalizace trhu práce a služeb, větší míra deregulace a reformy veřejných financí považujeme, obdobně jako ostatní středo-pravicové strany ve středoevropském prostoru, za klíčové. Podobné zkušenosti většiny nových členských zemí, řešících podobné úkoly týkající se probíhajících hospodářských a společenských reforem, jsou nesporným přínosem do této diskuse.

Evropská perspektiva ODS

Proces evropské integrace dospěl k osudovému rozcestí. Tentokrát se důležitého rozhodování účastníme také my, také my můžeme ovlivňovat svými představami podobu budoucí Evropy. K tomu potřebujeme vizi, jednotu v prioritách a strategii pro jejich dosažení. Dnešní historický okamžik nám k tomu dává ojedinělou příležitost: může se stát, že ve většině států střední Evropy (vedle ČR také Německo, Polsko a Maďarsko) přivedou nejbližší volby k moci liberálně-konzervativní koalice. Tento unikátní okamžik nesmíme propásnout. Náš vliv v Evropské unii bude tím větší, čím intenzivnější bude naše spolupráce s partnery v Evropě. Velký význam přikládáme zejména spolupráci s novými členskými zeměmi a jsme přesvědčeni o tom, že pokud budeme s těmito státy schopni dohodnout se na jednotném postupu, můžeme své národní zájmy hájit a prosazovat v EU mnohem účinněji.

ODS je a vždy byla jednoznačně proevropskou stranou. Naše strana dnes hraje v Evropě významnou, aktivní a často iniciativní roli. ODS a další názorově blízké pravicově orientované strany v Evropě, sdružené v Evropské lidové straně (ELS), musí aktivně spolupracovat při prosazování svých názorů a cílů. To je jediná cesta, která povede k úspěchu. Spolupráce v rámci středoevropského prostoru je dnes na historicky nejlepší úrovni: vztahy s polskou Občanskou platformou a Stranou právo a spravedlnost, německou CDU/CSU, slovinskou SDS či maďarským Fideszem jsou velmi nadstandardní. Kvalitu a úroveň vztahů s našimi slovenskými kolegy netřeba zmiňovat. Spolupráce s britskými konzervativci, španělskými lidovci, či italskou pravicí rovněž nese své ovoce. O velmi slibně rozvíjející se spolupráci s pobaltskými a skandinávskými zeměmi v posledních měsících jsem se již zmiňoval.

Spolu s těmito středoevropskými, jihoevropskými a pobaltskými státy sdílíme mnohé ekonomicko-politické zájmy v dnešní Evropské unii. Jen s jejich pomocí můžeme úspěšně prosadit realizaci našich politických cílů na půdě EU i jinde. Proto bychom měli pokračovat v současné strategii utváření nových účelových koalic a kontinuálním posilování pozic ODS v jejich rámci.